

Felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler § 3-7 (8), § 4-7 til § 4-10 og § 7-9

Handelshøyskolen BI
v/klagenemnden
0442 Oslo

Bergen, 15.05.2024
Deres ref.: F82-22
Vår ref.: 24/02564 (93/2023)

Unntatt offentligheten etter offl. § 13 første ledd, jf. fvl. § 13 første ledd

SAK NR. 93/2023: VEDTAK FATTET AV FELLES KLAGENEMND I SAK OM FORSENT LEVERT KLAGE PÅ VEDTAK OM ANNULLERING OG UTESTENING PÅ GRUNNLAG AV FUSK

Det vises til vedtak fattet av klagenemnda ved Handelshøyskolen BI, heretter BI, i sak F82-22, som ble påklaget til Felles klagenemnd.

Saken er tidligere behandlet av Felles klagenemnd i møte 28.04.2023, der vedtaket i underinstansen ble stadfestet.

Bakgrunnen for den nye behandlingen er at Kunnskapsdepartementet i brev av 08.11.2023 har uttalt at enkelte vedtak i Felles klagenemnd (nemnda) gjort i perioden 01.04.2022 til 22.09.2023, er ugyldige på grunn av at tidligere leder for klagenemnda og to studentrepresentanter (et medlem og et varamedlem) i denne perioden var ugyldig oppnevnt, og at disse sakene må behandles på nytt. Dette gjelder vedtak, der nemnda ikke ville ha vært vedtaksfør uten at noen av de ugyldige oppnevnte medlemmene deltok, og saker der det var dissens i nemndas opprinnelige behandling og stemmen til noen av de ugyldige oppnevnte medlemmene var avgjørende for innholdet i vedtaket.

Felles klagenemnd ville ikke ha vært vedtaksfør under behandling av saken i møtet 28.04.2023, uten at leder og studentrepresentant var til stede, jf. § 3 i Forskrift om felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universitet og høyskoler. Vedtaket er derfor ugyldig, og det må treffes nytt vedtak.

Felles klagenemnd har på denne bakgrunn besluttet å behandle klagerens sak 22/04757 (93/2023) på nytt med ny nemndssammensetning, jf. forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c. Klageren ble i brev 21.02.2024 informert om at Felles klagenemnd ville gjøre en fornyet behandling av klagesaken med ny nemndssammensetning våren 2024.

Felles klagenemnd med riktig sammensetning, behandlet saken under møte 15.04.2024. Tidligere vedtak fattet av Felles klagenemnd ble opphevet. Vedtak fattet av klagenemnda ved BI ble stadfestet.

FELLES KLAGENEMND BEMERKER

Felles klagenemnd er rett klageinstans i saker om annullering og utestenging, jf. forskrift nr. 1192 om Felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler (uhl.) § 3-7 (8), § 4-7 til § 4-10 og § 7-9, fastsatt av Kunnskapsdepartementet 10.10.2005. Felles klagenemnd kan som klageinstans prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd.

Habilitet

Av de medlemmene i Felles klagenemnd som deltar i behandlingen av omgjøringsaken, deltok Fredrik Boksasp, Liv Sandvik og Frode Randal i den tidligere behandlingen av saken.

På grunn av den medieoppmerksomheten som har vært omkring Felles Klagenemnd sitt arbeid, har Felles Klagenemnd vurdert om disse medlemmers deltakelse i den tidligere behandlingen av saken, er et særegent forhold som er egnet til å svekke medlemmenes upartiskhet, og derfor medfører at medlemmene er inhabile i behandlingen av omgjøringsaker, jf. fvl. § 6 annet ledd. Felles klagenemnd har avgjort habilitetsspørsmålet etter fvl. § 8, og har kommet til at nemndas medlemmer er habile i vurderingen av omgjøringsaken.

I vurderingen av habilitetsspørsmålet har nemnda vektlagt at det rettslige utgangspunktet er at tidligere deltakelse i behandlingen av en sak som tas opp til ny behandling av det samme organet, ikke fører til inhabilitet. Nemnda er et kollegialt organ der hvert medlem har ansvaret for å gjøre seg opp en selvstendig mening om sakene og det må kunne forutsettes at de også ved den nye behandlingen foretar en objektiv og saklig vurdering. Nemndsmedlemmene er utnevnt fordi de har den kompetanse og bakgrunn som kreves etter forskrift om felles klagenemnd § 2 annet ledd.

De forhold som har skapt medieoppmerksomhet og har ført til at saken må behandles på nytt, knytter seg ikke til noen av de nåværende medlemmene av Felles klagenemnd, men til at tidligere leder og to studentmedlemmer var oppnevnt i strid med forskriften.

Medlemmene har ingen egeninteresse i utfallet av saken. De aktuelle medlemmene vurderer ikke seg selv som inhabile i saken.

Kunnskapsdepartementet har i brev til Felles Klagenemnd datert 5. januar 2024, også gitt uttrykk for at departementet ser det som klart at deltakelse i den tidligere behandlingen av et vedtak som er oppe til ny behandling, ikke fører til inhabilitet, med mindre det foreligger særlige forhold i den enkelte sak.

Det enkelte medlem har ansvaret for å vurdere om det foreligger særlige forhold som kan føre til inhabilitet. Ingen av de aktuelle medlemmene har gitt uttrykk for at det foreligger slike forhold.

Sakens bakgrunn

Klageren er [REDACTED]. Nemnd for studentsaker ved BI fattet vedtak 16.08.2022 om annullering av klagerens eksamen i [REDACTED], og

utestenging i to semestre på grunnlag av fusk. Vedtaket ble sendt til klageren via. e-post 16.08.2022.

Klageren påklaget vedtaket via. e-post 12.10.2022, 8 uker etter at vedtaket om annullering og utestenging ble oversendt klageren. Nemnd for studentsaker ved BI behandlet klagen 26.10.2022 og fant at klagen ikke var rettidig.

BI oversendte 09.12.2022 saken til Felles klagenemnd. Saken står for Felles klagenemnd slik den har gjort tidligere for underinstansen. Det vises til sakens dokumenter.

Rettslig grunnlag

Forvaltningsloven (fvl.) § 29 første ledd har følgende ordlyd:

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

Saken reiser spørsmål om klagen i sak F82-22 er levert rettidig.

Felles klagenemnds vurdering

Det følger av fvl. § 29 første ledd jf. § 15a jf. § 2 tredje ledd at fristen for å klage på vedtaket er tre uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem til klageren.

Bestemmelsen angir ikke konkret hva som ligger i at underretningen av vedtaket må ha «kommet frem» til klageren. Etter en naturlig språklig forståelse av ordlyden vil dette være når klageren har fått underretning om vedtaket gjennom de kommunikasjonsplattformene institusjonen bruker overfor studenter. Dette vil blant annet være studentens registrerte epostadresse eller postadresse. Ved bruk av disse adressene vil klageren ha anledning til å gjøre seg kjent med innholdet i vedtaket. Denne forståelsen av ordlyden er også i tråd med uttalelsene til Jan Fridtjof Bernt i Norsk lovkommentar til fvl. § 29 note 820 hvor det fremgår at utgangspunktet for treukersfristen er det tidspunktet vedkommende «[...] har fått underretning om vedtaket eller ellers har eller burde ha gjort seg kjent med dette». Videre i note 814 fremgår det at «[...] underretningen anses å ha kommet frem når den er levert [...]». Slik nemnda ser det vil dette være når vedtaket har kommet til studentens postkasse enten fysisk eller ved bruk av den registrerte e-postadressen.

I sakens dokumenter er det vedlagt en e-post 27.09.2022 fra institusjonen til klageren, som viser at klageren ble underrettet om vedtaket på e-post 16.08.2022, og at e-posten ble levert til klagerens e-postadresse samme dato. Nemnda viser til Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Handelshøyskolen BI § 1-2 sjette ledd hvor det fremgår at alle studenter har tilgang til og må bruke egen BI e-postadresse som benyttes til viktig studieinformasjon fra BI, og at studenter plikter å sjekke e-post jevnlig. Slik Felles klagenemnd vurderer det har vedtaket derfor kommet frem til klageren 16.06.2022.

For at klagen skal være fremsatt i tide, må klagen ha kommet frem til nemnd for studentsaker innen fristen på tre uker, jf. fvl. § 30. Nemnd for studentsaker ved BI mottok klagen 12.10.2022, 8 uker etter at vedtaket kom frem til klageren.

Felles klagenemnd har merket seg klagerens anførsel om at fvl. § 31 kommer til anvendelse.

Det følger av fvl. § 31 at selv om klageren har oversett klagefristen, kan klagen tas til behandling dersom klageren enten ikke kan lastes for å ha oversett fristen, eller dersom det av særlig grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

Felles klagenemnd bemerker at klageren ble underrettet om vedtaket, og at det foreligger bevis for at e-posten med vedtaket ble levert til klagerens e-postadresse 16.08.2022, jf. ovenfor. Vedtaket inneholdt informasjon om klagefristen jf. fvl. § 30. Nemnda vurderer at klageren kan lastes for å ha oversittet klagefristen. Det foreligger heller ikke særlige grunner som gjør det rimelig at klagen blir prøvd. Ved denne vurderingen har nemnda vektlagt at det er en vesentlig oversittelse av fristen. Nemnda finner derfor ikke grunnlag for å gi oppfriskning av klagefristen jf. fvl. § 31.

Felles klagenemnd bemerker også at det ved ny behandling av saken har gått 20 måneder siden vedtaket ble fattet den 16.08.2022. Det følger av fvl. § 31 tredje ledd at «(k)lagen ikke kan tas under behandling som klagesak dersom det er gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet». Det vil derfor ikke lengre være adgang til å gi oppfriskning av klagefristen.

Vedtaket er etter ny behandling i samsvar med det Felles klagenemnd kom til i vedtak fattet 28.04.2023, men siden dette vedtaket er ugyldig på grunn av feil sammensetning av nemnda, opphever Felles klagenemnd dette vedtaket og treffer nytt vedtak, jf. forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c.

VEDTAK

Felles klagenemnd bestående av Ernst Nordtveit, Fredrik Bokstap, Liv Sandvik, Frode Randal, Nils Herman Lien Håre og Amina Louise Persen har fattet slikt enstemmig

v e d t a k:

1. Vedtak fattet av Felles klagenemnd 28.04.2023, oppheves.
2. Vedtak fattet av underinstansen i sak F82-22 om avvisning av for sent fremsatt klage, stadfestes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Ernst Nordtveit
leder for Felles klagenemnd

Klagenemndas vedtak kan bringes inn for prøving ved tingretten. Slikt søksmål må reises innen tre måneder etter at endelig vedtak foreligger. Søksmålsfristen beregnes fra 23.05.2024. Institusjonen dekker alle omkostninger ved søksmålet i første rettsinstans, herunder også honorar til saksøkers advokat etter offentlig salærsats, jf. uhl. § 4-11 og § 4-8 femte ledd.

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur.